

терміни. Виникає ряд проблем, які створюють загрозу для існування української мови: поява дублетів (офіс – контора, блокбастер – бойовик); велика кількість небажаних омонімів (шейк – коктейль і танок); запозичення власних назв без перекладу (Muppets-show – «Прихована камера»); вживання штампів-варваризмів (no comment, madein); запозичення прислівників та вигуків (вау, о’кей), що мають на меті імітувати чуже.

Взаємозбагачення мов – це один із шляхів еволюції мов світової спільноти. Воно характеризує розвиток мовних систем з найдавніших часів і, природно, не може виявити себе зараз – в епоху суттєвих зрушень у гуманітарній, науково-технічній та інших сферах. Лінгвістичні механізми такої взаємодії в різні періоди історії мови можуть мати певні особливості.

*Слободянюк О.
НТУ «ХПІ»*

СТАН УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СУЧASNІЙ УКРАЇНІ

Українська мова – одна з прадавніх слов’янських мов, яка виникла з давніх праслов’янських діалектів та існує і до тепер. Вона є рідною мовою для українського народу – мовою нації, предків. Рівень розвитку національної мови характеризує рівень розвитку народу, вона входить у поняття національної культури, тому що всі відображення існування суспільства, народу знаходять відбиття у його мові. Тому знати, берегти та спілкуватися рідною мовою – є найвищим показником народності та єднання.

Але, на жаль, географічне положення та історичні події розділили етнічних мешканців нашої держави. Для західної – бойків, лемків, гуцулів та ін., та центральної України характерним є спілкування українською мовою з характерними кожному регіону особливостями, а для сходу та півдня характерним є спілкування російською мовою.

Українська двомовність – природне явище, але володіння двома мовами вимагає їх правильного користування. Багато корінних мешканців спілкуються суржиком, тобто говорять змішаною мовою. Це виглядає негарно та показує людську необізнаність. Належний рівень мовної культури є свідченням інтелектуального розвитку людини, її вихованості.

Дуже часто дорослі люди не можуть вільно спілкуватися українською мовою, бо у часи їхнього дитинства було поширене спілкування та навіть навчання російською мовою, тому, коли Конституція проголосила українську мову державною, їм важко було вивчити та почати вільно розмовляти національною мовою.

Також, я вважаю неправильним існування шкіл з російською мовою викладання, бо ще з дитинства нас вчать манерам, у нас встановлюється характер, особистість, а оскільки велику частину свого дитинства ми проводимо у школьних класах, то не припустимим є те, що дітям з малку не прививають любов до рідної української мови.

Поширеним явищем є те, що фільми, програми, деякі новини транслюються російською мовою. Це відображає ставлення народу до нашої національної мови. Одного разу я прочитала у газеті, що на фільми, які показують у кінотеатрах на російській мові, більше ходить людей, ніж на ті самі, але переведені на українську мову. Не можу зрозуміти, чому існує така тенденція, адже фільми та мультфільми українською мовою набагато цікавіші в порівнянні з російським перекладом. Там більше жартів, більш милозвучне звучання, більше через мову передається емоцій.

Сокол М.
НТУ «ХПІ»

НЕОЛОГІЗМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Нові слова знаходять своє місце в лексиці будь-якого народу насамперед після важливих подій чи просто із засобів масової інформації. Крім того, навколишній світ, відкриває нові явища, котрі теж потребують називання. Ці слова мають назву – неологізми.

Важливо знати в яких випадках потрібно використання неологічної лексики, а в яких – краще б уникнути, які з лексичних новотворів є вдалими, а які треба вживати дуже обережно, які з неологізмів донині вважаються новизною, а які ввійшли в повсякденний вжиток і стали узуальними. Ці проблеми є важливими і актуальними, адже стосуються напряму мовних норм.

Поява й існування неологізмів виправдана лише тоді, коли є потреба у виконанні певної називної або художньо-зображенальної функції. Коли такої потреби немає, новотвір зайвий і позбавлений перспективи закріпитися в лексичному складі мови. На початку XIX століття відбулось чимало значних подій в політиці, спорті, мистецтві й інших напрямках. Це внесло певні корективи в лексику української мови. Ось, наприклад, останні події в нашій країні добавили в скриньку нових слів, і такі слова, як «євромайдан» та «тітушки» ми відносимо вже до неологізмів. На рубежі XX і XXI століття слід виділити такі новоутворення: «азарівщина» – принцип роботи, та ідеологія Миколи Азарова, «кохаймося» – рекламний ролик в 2006 році, що закликав українців до активного розмноження, «наколядували» – спосіб поповнення держбюджету, «лаша тумбай» – невідоме філологам, вигадане слово Вєрки Сердючки на «Євробаченні-2007», «даунецькі» – агресивні, малоосвічені, вдягнені в чорні шапочки вихідці зі сходу країни. Саме ці слова та словосполучення стали новими в незалежній Україні.

Життя неологізмів залежить від того, наскільки вони апробовані суспільною практикою, наскільки сильна потреба в даному слові для позначення відповідних понять, і яку кількість «суперників» – синонімічних засобів має дане слово в словниковому складі мови. Багато неологізмів повністю зникають із мови; деякі окажоналізми фіксуються англійськими словниками із вказівкою автора. Ті ж слова, які народилися в гущавині